

Bosch & van Rijn

Groenmarktstraat 56
3521 AV Utrecht
030 – 677 6466

Auteurs

Drs. Wouter Verweij
Anne Schipper BSc.

Opdrachtgever

BWC Geldermalsen - Neerijnen

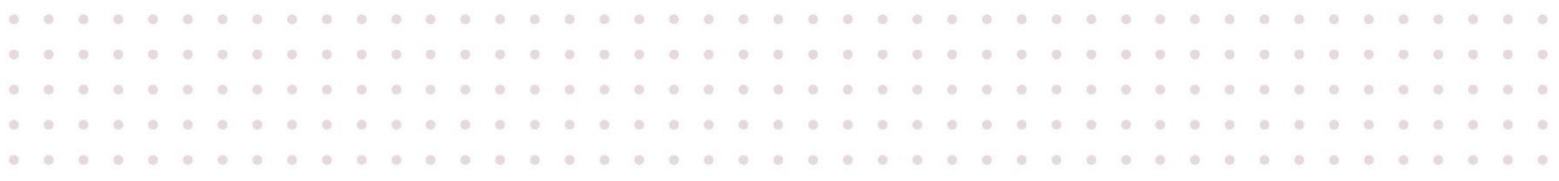

Windpark Deil

Natuurversterkingsplan GNN

Bosch & van Rijn
experts in renewable energy

Windpark Deil

Natuurversterkingsplan GNN

Datum
12-5-2017

Versie
1.1

DEFINITIEF

Bosch & Van Rijn
Groenmarktstraat 56
3521 AV Utrecht

Tel: 030-677 6466
Mail: info@boschenvanrijn.nl
Web: www.boschenvanrijn.nl

© Bosch & Van Rijn 2017

Behoudens hetgeen met de opdrachtgever is overeengekomen, mag in dit rapport vervatte informatie niet aan derden worden bekendgemaakt. Bosch & Van Rijn BV is niet aansprakelijk voor schade door het gebruik van deze informatie

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	4
1.2	Beleidskader	4
Hoofdstuk 2	Huidige situatie en opgave	7
2.1	Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen	8
2.2	Opgave	9
Hoofdstuk 3	Compensatiemaatregelen	12
3.1	Oppervlakteherstel	13
3.2	Inrichting en beheer	14
3.3	Compensatie van kwaliteitsverlies leefgebied vogels	16
3.4	Uitvoering compensatie	19
3.5	Conclusie	20

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

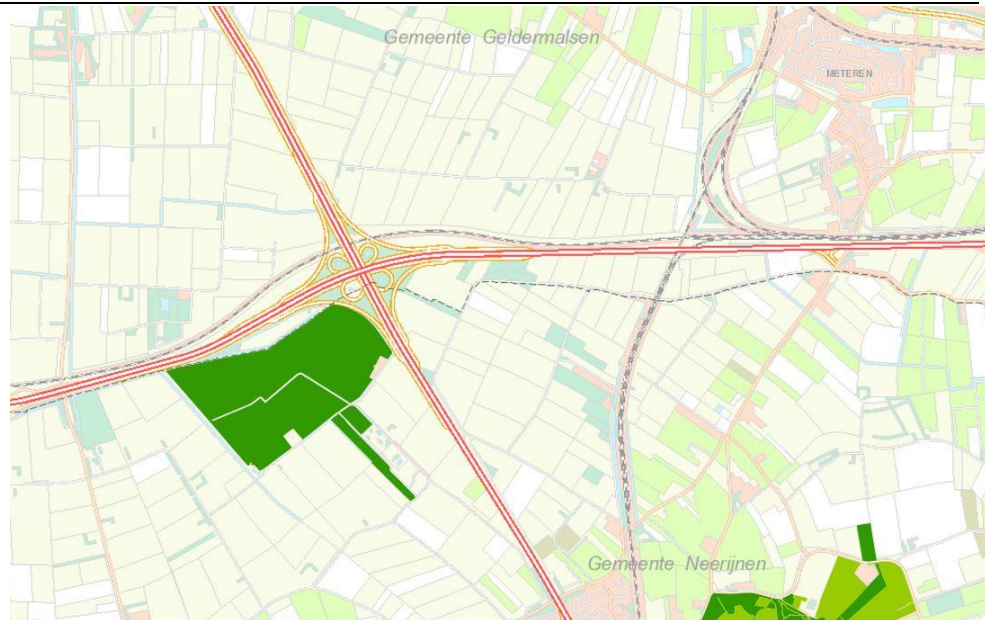
In verband met de beoogde ontwikkeling van Windpark Deil is een combiMER opgesteld en worden twee bestemmingsplannen voorbereid door gemeenten Geldermalsen en Neerijnen. In het combiMER is beschreven dat de ontwikkeling van Windpark Deil effecten heeft op het Gelders Natuurnetwerk (GNN) zoals in de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland is begrensd. Op grond van de Omgevingsverordening van provincie Gelderland (wijziging 21 maart 2017) moet het onttrekken van areaal aan GNN als gevolg van de plaatsing van windturbines, opstelplaatsen en toegangswegen, worden gecompenseerd. Op grond van de verordening dient een natuurversterkingsplan te worden opgesteld dat aan dezelfde randvoorwaarden moet voldoen die zijn gesteld een compensatieplan. De compensatie of natuurversterking moet zeker worden gesteld in het bestemmingsplan (voorwaardelijke verplichting).

1.2 Beleidskader

De begrenzing van het GNN in Gelderland is door Gedeputeerde Staten vastgesteld in de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland. In de verordening zijn regels opgenomen over hoe om te gaan met het GNN.

Figuur 1 Begrenzing GNN in plangebied.

Voorliggend natuurversterkingsplan is gebaseerd op de regels van de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland (wijziging 1 maart 2017). Hierin wordt

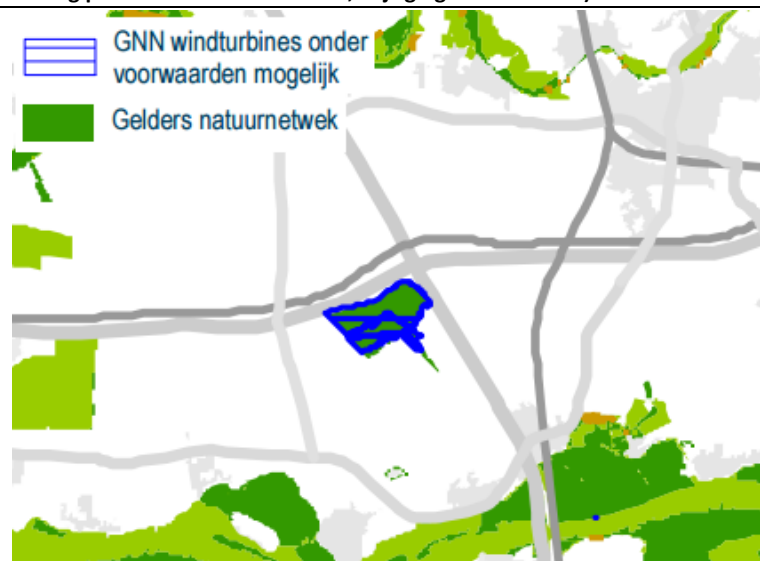
de ontwikkeling van windturbines in GNN onder voorwaarden mogelijk gemaakt (artikel 2.7.1.6)¹.

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.7.1.1 eerste lid, kunnen in bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden die zijn gelegen binnen het GNN windturbines mogelijk worden gemaakt indien:

- Het gronden betreft met natuur die het minst kwetsbaar is voor windturbines**
- De kernkwaliteiten van het GNN per saldo substantieel worden versterkt overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.7.1.7.**

Uit de toelichting bij de Omgevingsverordening blijkt dat initiatieven voor windturbines zijn per definitie uitgesloten in weidevogelgebieden, rustgebieden voor winterganzen en delen van vogelrichtlijngebieden.

Figuur 2 Begrenzing GNN en aanduiding ontwikkelingsmogelijkheid windturbines (bron: Omgevingsverordening provincie Gelderland 2016, wijziging 1 maart 2017)

In artikel 2.7.1.7² zijn regels opgenomen voor het realiseren van substantiële versterking van kernkwaliteiten van het GNN:

Substantiële versterking bestaat voor zover het windturbines betreft, uit maatregelen die noodzakelijk zijn om per saldo aantasting van de kernkwaliteiten te voorkomen, waarbij de oppervlakte die verloren gaat altijd met 200% dient te worden gecompenseerd.

De wijze waarop de versterking van de kernkwaliteiten zal worden gerealiseerd wordt door de initiatiefnemer vastgelegd in een 'natuurversterkingsplan' of 'compensatieplan' dat deel uitmaakt van het bestemmingsplan waarin de compensatie

¹ Artikel 2.7.1.6, Omgevingsverordening provincie Gelderland (december 2016), wijziging 1 maart 2017

² Artikel 2.7.1.7, Omgevingsverordening provincie Gelderland (december 2016), wijziging 1 maart 2017

planologisch wordt verankerd. In dat plan dient te worden ingegaan op de inrichting en het beheer van het gebied waar versterking van kernkwaliteiten plaatsvindt.

Voor het Natuurversterkingsplan Windpark Deil gelden de volgende uitgangspunten:

- compensatie wordt gerealiseerd aan of nabij het natuurgebied waar nieuwvestiging binnen GNN plaatsvindt
- de uitvoering wordt planologisch verankerd in de vorm van een voorwaardelijke verplichting
- omdat reeds een compensatiepercentage van 200% geldt, zijn toeslagen als genoemd in artikel 2.7.1.1 onder 3 niet van toepassing
- in het natuurversterkingsplan wordt onder meer ingegaan op:
  - maatregelen ter versterking van de kernkwaliteiten
  - wijze waarop uitvoering compensatie en natuurontwikkeling is verankerd
  - wijze van monitoring en rapportage van de uitvoering van mitigatie en compensatie
- Uitvoering van compensatie is binnen 5 jaar na de ingreep afgerond

Hoofdstuk 2 Huidige situatie en opgave

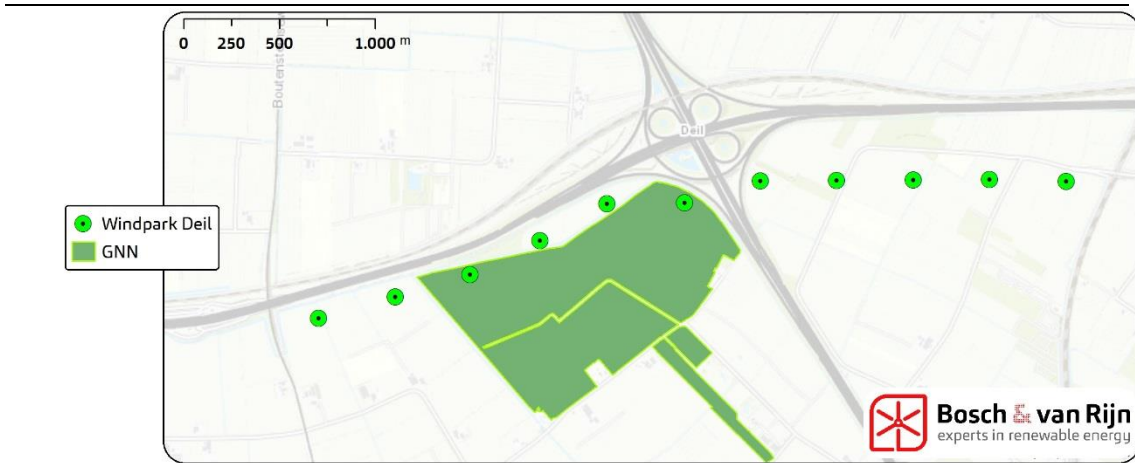

2.1 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen

In de oksel van knooppunt Deil, in het zuidwestelijke kwadrant, is een circa 130 ha groot natuurgebied aanwezig dat wordt aangeduid als 't Broek of Het Broek en dat deel uitmaakt van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het gebied bestaat uit karakteristieke natte komgrondgraslanden (Vochtig hooiland/N10.02 en Kruiden- en faunarijke grasland/N12.02) met daarin (voormalige) eendenkooien, (moeras)bosjes en knotbomen.

Figuur 3 Begrenzing GNN en windturbineposities 1 t/m 11 (van west naar oost) Windpark Deil

De volgende kernkwaliteiten zijn van toepassing op het GNN gebied Het Broek (Komgronden):

- Gebied van grootschalige kommen met forse stroomrug langs de Waal.
- 'Parel Komgrondenreservaat Deil': bloemrijke, schrale hooilanden; in de sloten planten die op kwel wijzen: holpijp, waterviolier; ganzen als wintergasten; ook eendenkooien, kooibossen en grienden.
- Oude polderstructuur met zijtwendes, achterkades en boezems nog op veel plaatsen herkenbaar; eendenkooien en andere bosjes (o.a. uit de ruilverkaveling).
- Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, waterreservoir.
- Ecosysteemdiensten: recreatie, waterwinning, waterberging.
- Alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied.
- De milieucondities, die de voorwaarde vormen voor het voortbestaan van de natuur, de ecologische samenhang, de stilte, donkerte, de openheid en de rust.

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN:

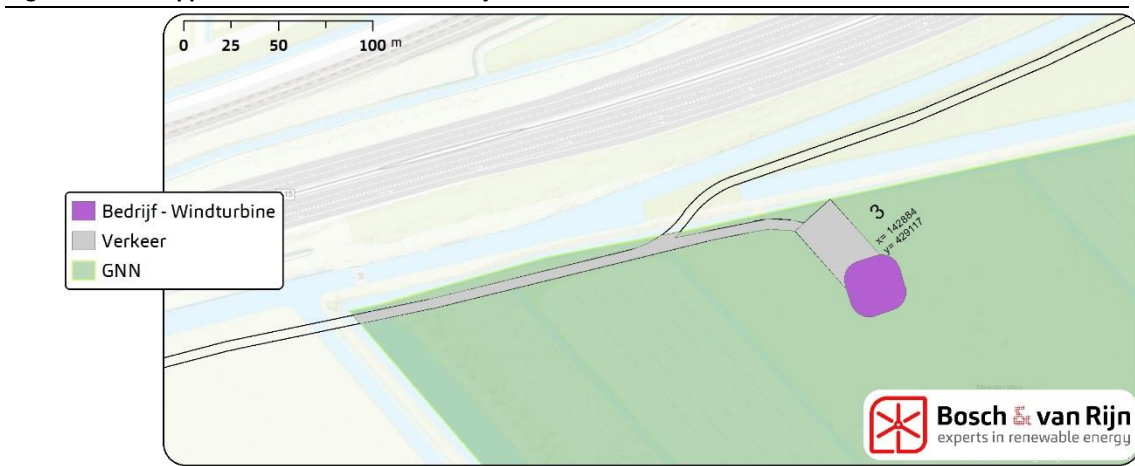
- Vermindering barrièrewerking A2, A15/Betuweroute.
- Ontwikkeling (oude) bossen, bosranden en overgangen naar cultuurgronden.

- Ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën en vogels van cultuurlandschappen.
- Ontwikkeling eendenkooien, oude polderstructuren en andere cultuurhistorische patronen en beheersvormen (grienden).

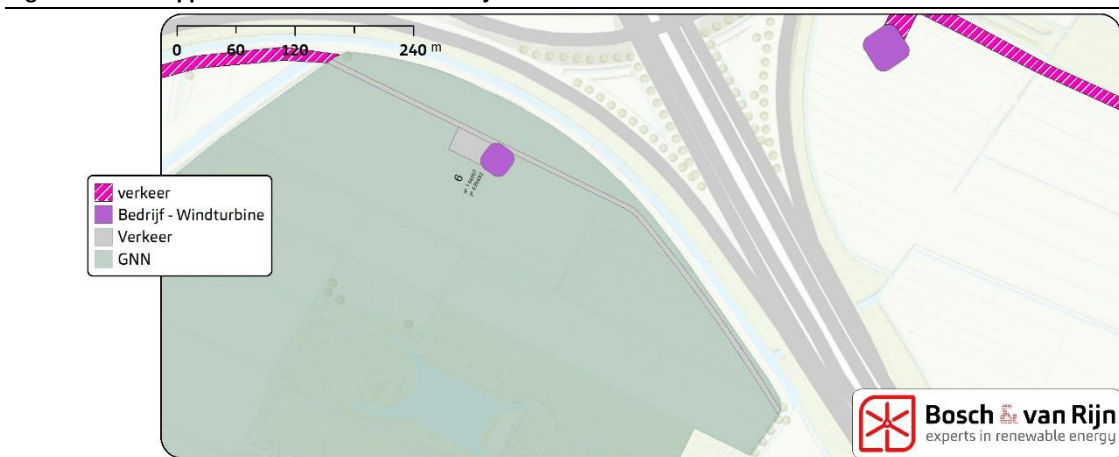
2.2 Opgave

Als gevolg van de bouw van een tweetal windturbines (Wt3 en Wt 6), de aanleg van bijbehorende kraanopstelplaatsen en bouwweg/onderhoudsweg vindt ont-trekking van areaal natuurgebied aan bestaand GNN gebied plaats. De totale oppervlakte van dit gebied waar een functieverandering plaatsvindt bedraagt ca. 5.500 m².

Figuur 4 Oppervlakte windturbine 3 en bijbehorende functies binnen GNN

Figuur 5 Oppervlakte windturbine 6 en bijbehorende functies binnen GNN

Het oppervlakteverlies is als volgt opgebouwd:

Tabel 1 Oppervlakte windturbines en bijbehorende functies binnen GNN

oppervlaktes (m ²)	WTB 3	WTB 6
Onderhoudsweg	1.273	2.978
Kraanopstelplaats buiten schuifruimte fundering	893	1.250
Fundering incl. schuifruimte	823	878
TOTAAL	2.989	5.106

Met de ontwikkeling van windturbine 3 en 6 gaat een oppervlakte griend en grasland verloren. Het totale ruimtebeslag binnen GNN bedraagt 8.095 m². Bij een compensatiepercentage van 200% moet daarom circa 16.190 m² compensatiegebied worden ingericht als natuurgebied, oftewel 1,62 hectare.

Het ruimtebeslag is relatief klein (ca. 0,8 ha) ten opzichte van de totale omvang van het gebied Komgrondenreservaat Deil (bijna 150 ha). Daarom kan de onttrekking van areaal, aan de noordrand van het GNN gebied, worden gezien als een kleine/beperkte aantasting van de kernkwaliteit 'Parel Komgrondenreservaat Deil'. In het MER en het bestemmingsplan Windpark zijn de effecten op de landschapsstructuur en op beschermde soorten flora- en fauna onderzocht en beoordeeld. Uit het natuurrapport bij het MER, dat is opgesteld door Bureau Waardenburg, blijkt dat de aantasting van het leefgebied van voorkomende soorten beschermd door de Wet natuurbescherming (voorheen Flora- en faunawet) verwaarloosbaar is ten opzichte van het totale aanbod aan potentieel foerageergebied. Er zijn geen gevolgen voor ontwikkelingsdoelen. Het ruimtebeslag is zeer beperkt en bovendien kunnen de windturbines met de beoogde doelen goed samengaan. Het ruimtebeslag is niet aaneengesloten, en heeft daardoor ook geen gevolgen voor de samenhang van het GNN.

Naast compensatie van oppervlakteverlies binnen GNN, als gevolg van onttrekking van areaal, is gezocht naar mogelijkheden voor versterking van kernkwaliteiten als gevolg van de afname van natuurlijke waarden in de omgeving van de beoogde windturbines. Uit ecologisch onderzoek dat is uitgevoerd in het kader van het MER Windpark Deil blijkt dat in de directe omgeving van windturbines verstoring kan optreden van foeragerende, rustende of broedende vogels³. Tot op 400 m kan verstoring van slapende ganzen optreden. Voor grutto's bedraagt de verstoringafstand 100 m buiten het broedseizoen. Ook wordt het foerageergebied van beperkte aantallen aalscholvers, ganzen, eenden, futen, reigers, zwanen, meeuwen en kraaiachtigen in een straal van maximaal 200 meter rond de windturbines mogelijk verstoord.

Voor alle windturbines die worden gerealiseerd binnen GNN gebied (Wt 03 en Wt 06) en/of overdraaien over GNN gebied is inzichtelijk gemaakt welk oppervlak binnen de verstoringafstand tot de windturbines is gelegen. De oppervlakten zijn als volgt:

³ Bureau Waardenburg, Windpark Deil en effecten op natuur, achtergrondrapport natuur voor combi-MER Windpark Deil, 15-846, 23 december 2016.

Tabel 2 Oppervlakte verstoringsafstanden binnen GNN en oppervlakte natuurontwikkelingsgebied

Gebied	Oppervlakte (ha)	Waarvan bos
Verstoringsafstand 200 m	25 ha	6 ha
Verstoringsafstand 400 m	59 ha	18 ha
Compensatiegebied A	2 ha	-
Natuurontwikkelingsgebied B	17 ha	-

Als gevolg van de verstoring treedt een afname van de kwaliteit van het leefgebied op. Deze afname is niet 100%. Het gebied gaat immers niet verloren voor vogels. De beslissing voor een vogel of een groep vogels om het gebied te verlaten of te vermijden is afhankelijk van overige factoren zoals voedselbeschikbaarheid en de afstand tot alternatieve gebieden. De afname is echter niet eenvoudig in kwantitatieve zin te duiden.

Voorliggend compensatieplan brengt in kaart welke maatregelen worden getroffen ter compensatie van het onttrekken van areaal aan bestaand GNN gebied als gevolg van de bouw van windturbines, alsmede het verlies aan kwaliteit van het leefgebied van vogels in de directe omgeving van windturbines in of nabij GNN, waarmee per saldo natuurversterking kan plaatsvinden in of nabij het gebied waar de ingreep plaatsvindt, rekening houdend met de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen voor het betreffende GNN gebied.

Hoofdstuk 3 Compensatiemaatregelen

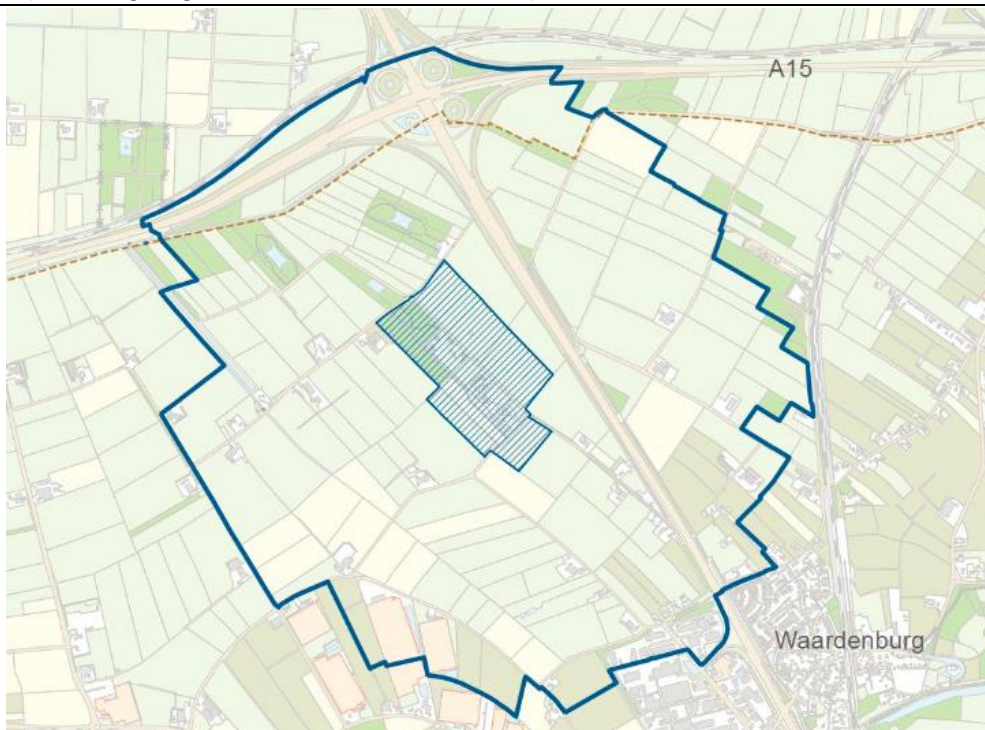
3.1 Oppervlakteherstel

De meest directe compensatie bestaat uit oppervlakteherstel. In principe dient een oppervlakte te worden gecompenseerd door aanleg van een zelfde type natuurgebied op een andere locatie, aangrenzend of nabij het gebied waar de ontzetting van areaal plaatsvindt. Deze oppervlakte die verloren gaat dient op grond van de Omgevingsverordening met 200% te worden gecompenseerd.

Waterwingebied Kolff

Bij de ruilverkaveling is 't Broek gespaard gebleven en tot natuurgebied verklaard.⁴ Grenzend aan natuurgebied 't Broek in de Betuwe ligt het waterwingebied Kolff van Vitens. In 1991 en 1996 is het waterwingebied heringericht om de oorspronkelijke natuurwaarden terug te brengen. Een aantal percelen zijn daarna ook aan het GNN toegevoegd. De in 2010 nieuw aangekochte percelen ten behoeve van het verplaatsen van het winveld hebben echter nog veel kenmerken van het recente agrarische gebruik.

Figuur 6 Waterwingebied Kolff (blauwe arcering) en begrenzing grondwaterbeschermingsgebied (bron: Omgevingsvisie Gelderland, december 2016)

In de nieuw aangekochte percelen binnen het waterwingebied (zie Figuur 9) is sprake van 'vette', calcium- en ijzerrijke komkleigrond welke onder de juiste hydrologische omstandigheden geschikt is voor de ontwikkeling van een vochtig hooiland/dotterbloemland, waarbij onder relatief fosfaatarme omstandigheden verschillende soorten zeggen, russen en orchideeën tot ontwikkeling kunnen komen.

⁴ <https://www.waterwinst.nl/project/kolff>

3.2 Inrichting en beheer

De her in te richten percelen binnen het waterwingebied lenen zich uitstekend voor de ontwikkeling van nieuwe natuur met dezelfde zo niet hogere natuurwaarden dan de natuurwaarden in bestaand GNN, ter plaatse van de beide beoogde windturbines. Hydrologische omstandigheden zijn namelijk beter beheersbaar waardoor gewenste natte omstandigheden kunnen worden gecreëerd, terwijl de toplaag in de zomerperiode droog kan vallen.

Initiatiefnemers en Staatsbosbeheer hebben in een vroeg stadium contact gelegd met waterbedrijf Vitens over de door hen voorgenomen natuurontwikkeling op gronden binnen waterwingebied Kolff. Met de initiatiefnemers van Windpark Deil is overeengekomen dat een deel van het gebied de Kolff, dat in de jaren 90 reeds is ingericht als natuur, wordt ingezet als compensatiegebied voor het beoogde windpark Deil. Het betreft een gebied met een oppervlakte van circa 2 hectare zodat ruimschoots aan de compensatie in kwantitatieve zin (200%) wordt voldaan (zie gebied A in Figuur 7) . Het compensatiegebied krijgt de bestemming 'natuur' waarbij tegelijkertijd de functie als waterwingebied behouden blijft.

Figuur 7 Begrenzing compensatiegebied waar de bestemming wordt gewijzigd in 'Natuur' (A).

Inrichting compensatiegebied

In het compensatiegebied (gebied A) is een slenk gegraven. Het watersysteem voert het vrijkomende spoelwater vanuit het drinkwaterproces richting de eendekooi van Staatsbosbeheer, alwaar het waardevolle water de vochtige hooilanden kan bereiken.

In het compensatiegebied (gebied A) heeft zich op de glooiende taluds een interessante vegetatie ontwikkeld.. Langs de aanwezige slenk is oevervegetatie en aansluitend grasland aanwezig. Door kleine hoogteverschillen overlappen de verschillende vegetatietypen elkaar en zijn ze niet goed ruimtelijk te scheiden. Dit is een zeer soortenrijk vlak, waar ook enkele bijzondere soorten in voorkomen zoals

rietorchis en kamgras. Kamgras wordt vaak gezien als typerend voor begraasde situaties, maar dat is hier niet het geval.

Figuur 8 Natuurbeheer en potentie binnen compensatiegebied (rood kader) en omgeving

In de watergangen in het gebied komen vooral soorten voor van harde, voedselrijke, zoete wateren met veel organisch stof zoals glanzig fonteinkruid, smalle waterpest en kikkerbeet. De beter ontwikkelde oevervegetaties lijken zich vanuit het centrale terrein uit te breiden over gebiedsdelen die met het speelwater worden

bereikt. De slenk bevat veel rietvegetatie en zeggen en kent de grootste soortenrijkdom in de lagere delen van het glooiende talud.

Beheer

Het beheer in het waterwingebied Kolff is gericht op het behoud, en waar nodig de ontwikkeling, van de gedefinieerde natuurdoeltypen. De beheermaatregelen zijn beschreven in het beheerplan uit 2000 (Oranjewoud, 2000). Voor het terreintype binnen het compensatiegebied worden de volgende beheermaatregelen uitgevoerd:

Kruidenrijk grasland

De graslanden die niet in agrarisch gebruik zijn, worden twee keer per jaar gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd.

Sloten

De sloten worden één maal per jaar geschoond, bij voorkeur in september/oktober in verband met amfibieën. Schoningsmateriaal wordt afgevoerd om verruiging van de oevers te voorkomen.

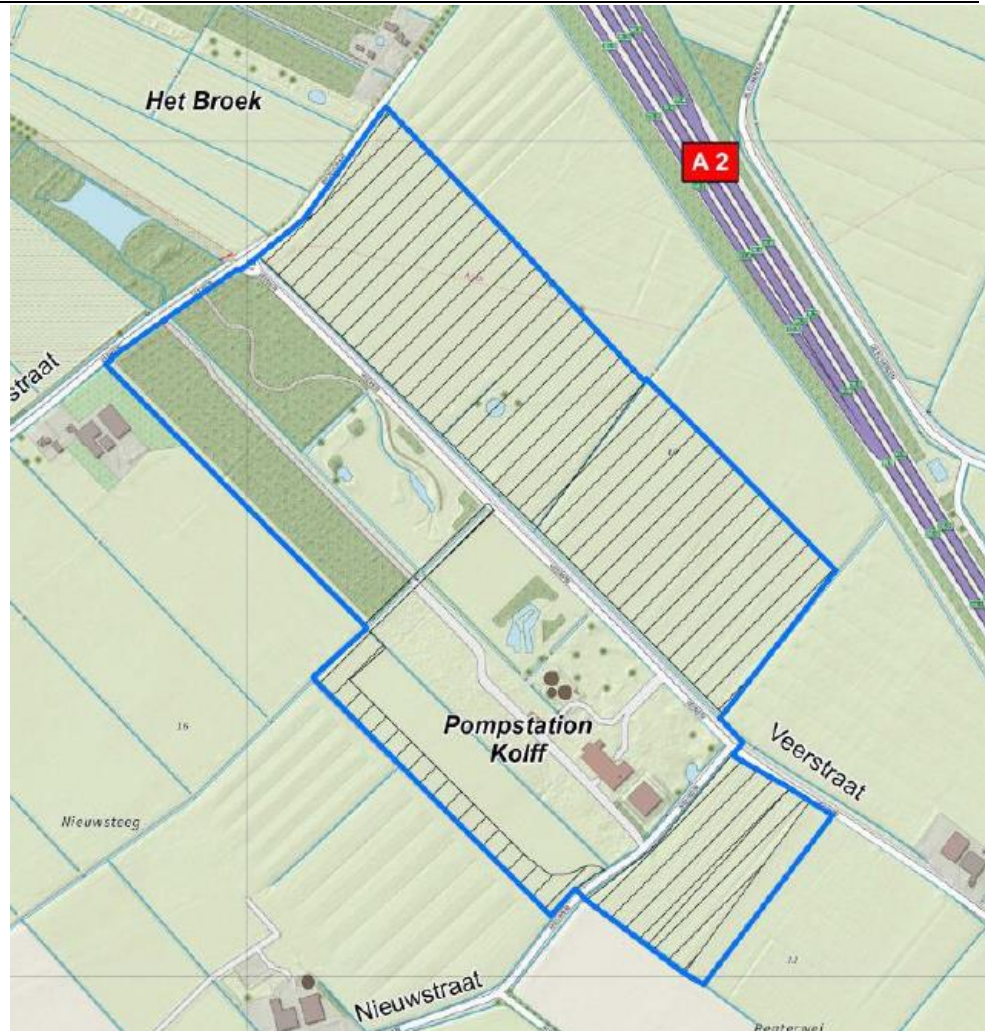
3.3 Compensatie van kwaliteitsverlies leefgebied vogels

Naast compensatie van de onttrekking van areaal aan GNN vindt compensatie of natuurversterking plaats die is gerelateerd aan de afname van de kwaliteit van het gebied in de directe omgeving van de beoogde windturbines in of nabij GNN voor vogels. Het gebied heeft de functie van rust, foerageer of broedgebied voor diverse vogelsoorten. Als gevolg van het gebruik van de beoogde windturbines dient met verschillende verstoringafstanden rekening te worden gehouden.

Grondeigenaar Vitens heeft al geruime tijd plannen voor natuurontwikkeling in waterwingebied Kolff die met de functie van waterberging wordt gecombineerd (zie Figuur 9). Dit is geheel volgens het beleid van Vitens op grond waarvan percelen ten behoeve van drinkwaterwinning natuurvriendelijk worden ingericht en daarna in ecologisch beheer worden genomen, voor zover passend bij de drinkwaterwinning en efficiënte bedrijfsvoering. Het gaat om een her in te richten gebied met een oppervlakte van circa 26 ha.

Figuur 9 Begrenzing waterwingebied Kolff (blauwe lijn) en nog her in te richten terreinen (gearceerd)

Natte landnatuur

De nieuwe terreininrichting richt zich in grote lijnen op optimale omstandigheden voor vochtige natuur en het realiseren van groot kwantitatief bufferend vermogen van water (waterretentie). Vochtige en natte natuur komt van oudsher voor in het komkleigebied. Hieraan ontleent het gebied zijn karakter. Het te realiseren watersysteem is grotendeels sturend daarvoor.

Een van de deelgebieden, ten noordoosten van het compensatiegebied en aangrenzend aan GNN, betreft een gebied waar grotendeels dotterbloemhooiland en nat schaalgrasland (op de drogere locaties) moet ontstaan (zie Figuur 10). Dit gebied is tevens aangeduid als gebied B in Figuur 7. Hiervoor is een ingreep in het watersysteem noodzakelijk. Belangrijkste ingreep bestaat uit het omleggen van de door het gebied kruisende A-watergang en het creëren van een nieuw peilgebied. Voor de herinrichting van het gebied is door Vitens een groot pakket met

inrichtings- en beheer maatregelen opgesteld dat in de komende jaren per deelgebied wordt uitgevoerd.

De herinrichting bestaat in hoofdlijnen uit de volgende ingrepen:

- plaggen en afvoeren van fosfaatrijke top laag in delen van het gebied
- geplagde delen komen onder invloed van gebufferd grondwater te staan
- terugbrengen van fijnmazig greppelsysteem
- realiseren hoger en dynamische peil dan in de omgeving met regelbare stuw en dammen

Na de inrichting wordt het grasland extensief bemaaid, het regulier beheer bestaat uit jaarlijks 1 x maaien en afvoeren.

Figuur 10   **Ontwerp herinrichting noordoostelijk deel waterwingebied Kolff (natuurontwikkelingsgebied B)**

Met de herinrichting van deelgebied B worden omstandigheden gecreëerd die ervoor zorgen dat het gebied aantrekkelijk is als rust- en foerageergebied voor ganzen en weidevogels. Omdat het peil kan oplopen naar NAP +1,00m, dat gelijk is aan het peil in het bestaande natuurgebied 't Broek, worden in natte perioden omstandigheden bereikt die geschikt zijn voor watervogels zoals de Wulp. In droge perioden kan het peil uitzakken tot maximaal NAP +0,60m.

Overeenkomst Windpark Deil

Met de initiatiefnemers van Windpark Deil is overeengekomen dat met het oog op een mogelijk verlies aan kwaliteit binnen het leefgebied van diverse vogelsoorten een financiële bijdrage wordt geleverd aan de herinrichting van natuurontwikkelingsgebied B, met een oppervlak van 17 ha. Het gaat om een bijdrage van € 65.000 waarmee de kosten van enkele inrichtingsmaatregelen worden gedekt. Per saldo betekent dit dat Vitens over extra middelen beschikt voor de herinrichting van het gebied.

Ten opzichte van de berekening van het gebied binnen de verstoringsafstand van de windturbines (Tabel 2) komt de oppervlakte van het natuurontwikkelingsgebied overeen met de totale oppervlakte binnen een verstoringsafstand van 200 m, rekening houdend met de aanwezigheid van bosschages waar geen sprake is van voor vogels relevant leefgebied. De oppervlakte bedraagt circa 50% van het gebied binnen een verstoringsafstand van 400 m van de windturbines.

Wanneer wordt gekeken naar oppervlaktes is het natuurontwikkelingsgebied tussen de circa 50% en 100% van het gebied waar sprake is van een afname van kwaliteit van leefgebied voor vogels.

Voor het natuurontwikkelingsgebied geldt dat, in tegenstelling tot het compensatiegebied, de bestemming niet wordt gewijzigd naar 'natuur' omdat dit op grond van de Verordening niet is vereist. Alhoewel Vitens voornemens is het gehele waterwingebied natuurlijk in te richten omdat dit beter aansluit bij de functie van drinkwaterwinning ziet Vitens momenteel geen aanleiding om de bestemming te wijzigen. De huidige bestemming 'bedrijf-nutsvoorziening' blijft van kracht.

3.4 Uitvoering compensatie

Artikel 2.7.1.3 van de omgevingsverordening stelt:

De uitvoering van het bepaalde in een compensatieplan wordt verzekerd door de opname van een voorwaardelijke verplichting in het betreffende bestemmingsplan en desgewenst gecombineerd met een privaatrechtelijke overeenkomst alvorens het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Omdat in het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting is opgenomen aangaande de afronding van de inrichting van het compensatiegebied is zeker gesteld dat de compensatie daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

In vervolg op het compensatieplan wordt een overeenkomst opgesteld tussen initiatiefnemers voor het windpark Deil en grondeigenaar Vitens waarin afspraken over de compensatie en de uitvoering worden vastgelegd. Vitens heeft als grondeigenaar de regie bij de uitvoering van de inrichting- en beheersmaatregelen.

3.5 Conclusie

Met de herinrichting van delen van door Vitens nieuw aangekochte gebieden in het waterwingebied, waar de initiatiefnemers van Windpark Deil een bijdrage aan leveren, worden grote oppervlakten voormalig landbouwgebied getransformeerd naar voedselarme, soortenrijke, natte natuurgebieden. Binnen het compensatiegebied en natuurontwikkelingsgebied is een habitatype aanwezig of wordt een habitatype gecreëerd met minimaal gelijksoortige kwaliteiten als in het gebied dat wordt onttrokken aan het GNN en gebieden waar afname van kwaliteiten plaatsvindt. Geconcludeerd wordt dat het plan in overeenstemming met de bepalingen uit de Omgevingsverordening Gelderland 2016 (wijziging 1 maart 2017) is opgesteld. Het beleid en de normstelling ten aanzien van compensatie en natuurversterking bij de ontwikkeling van windturbines in GNN staat de uitvoering van het bestemmingsplan Windpark Deil niet in de weg.

Bosch & van Rijn
experts in renewable energy

Groenmarktstraat 56
3521 AV Utrecht
www.boschenvanrijn.nl

